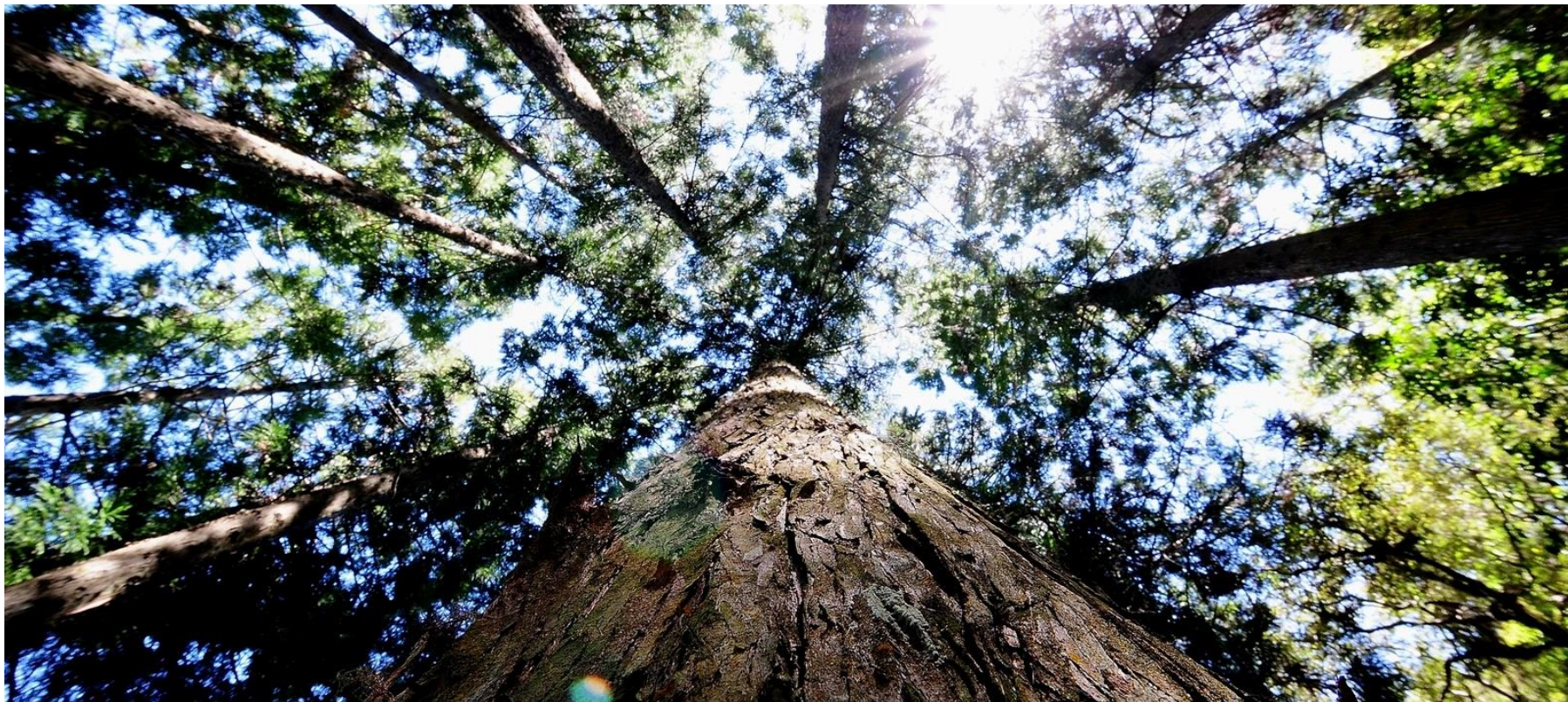


Gátak és lehetőségek a szelektív hulladékgyűjtésben

Kutatási riport



A kutatás háttere és célja

- Az országos, reprezentatív felmérés célja, hogy megismerjük a magyar lakosság hozzáállását és szokásait a szelektív hulladékgyűjtés, illetve az italos kartondobozok szelektív gyűjtésével kapcsolatban.
 - Felmérni a lakosság (italos kartont gyűjtők) italos kartondobozok szelektív gyűjtésére vonatkozó **szokásait**
 - Felmérni lakosság (gyűjtők és nem gyűjtők) italos kartondobozok szelektív gyűjtésével kapcsolatos **ismereteit**
 - Felmérni és beazonosítani azokat a tényezőket, amelyek **visszatartják** a lakosságot (nem gyűjtők) az italos kartondobozok szelektív gyűjtésében való részvételtől
 - Benchmark létrehozása, olyan kommunikációs program kialakításához, amely a nem gyűjtőket **gyűjtőkké konvertálja**
 - Felmérni az italos kartondobozokat szelektíven gyűjtők körében, hogy **miért gyűjtenek** szelektíven
 - Felmérni/feltérképezni azt, hogy hol vannak azok a **korlátok / hiányzó információk**, amelyek az italos kartondobozok szelektív gyűjtését elősegíthetnék

A mintanagyság és a kérdezés menete

Célcsoport

A fővárosban és szelektív gyűjtéssel rendelkező vidéki városban élő 18 évnél idősebb, de 59 évnél fiatalabb férfiak és nők

Mintanagyság

- 1000 fő

Az adatfelvétel ideje

- 2016. március 1-15.

A kérdezés

- Online panelen (CAWI), kb. 15 perc

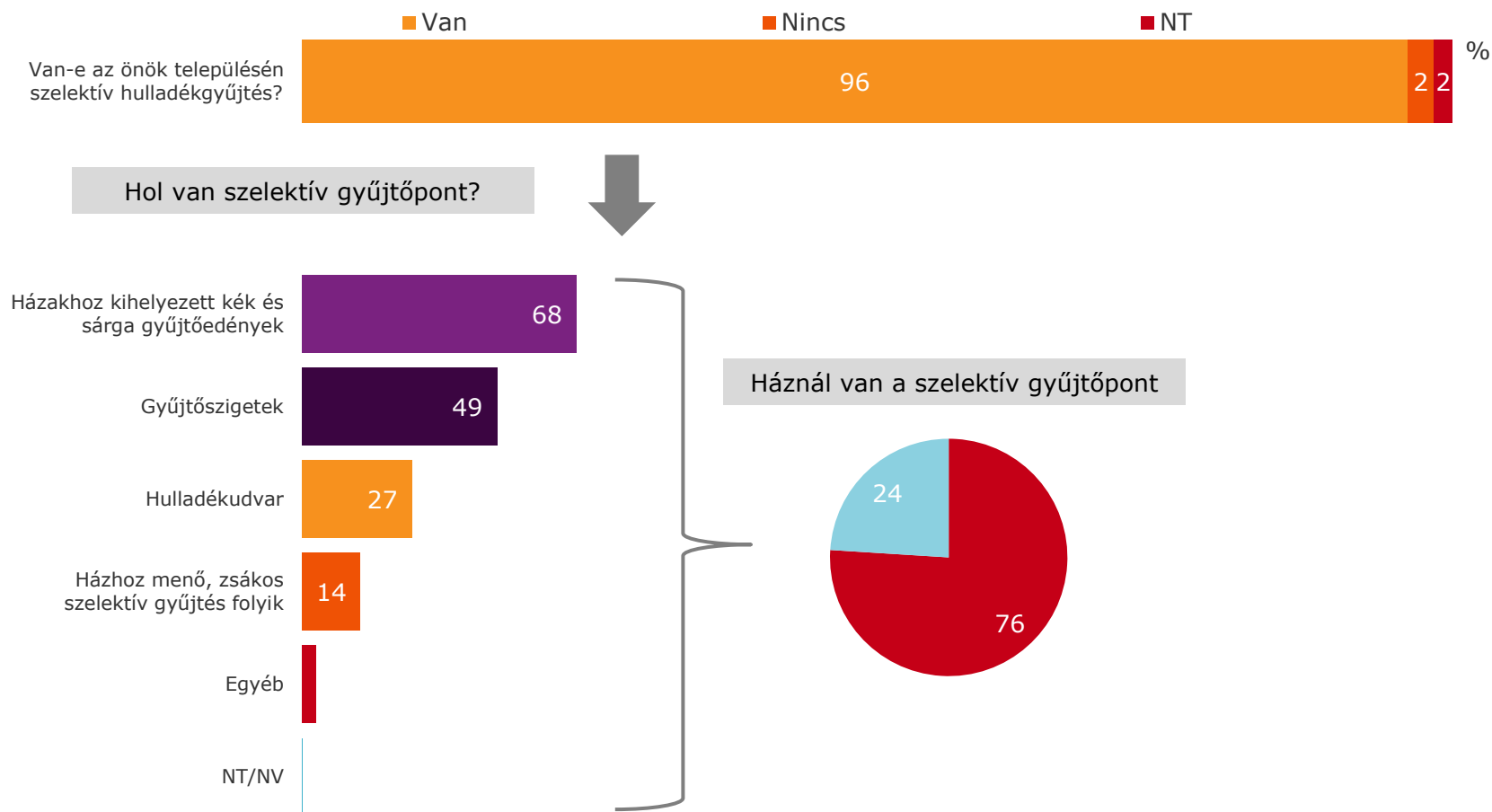


1

A szelektív hulladékgyűjtés strukturális feltételei



Mindenhol van szeletív gyűjtésre mód, de csak a házak háromnegyedénél van helyi gyűjtőpont



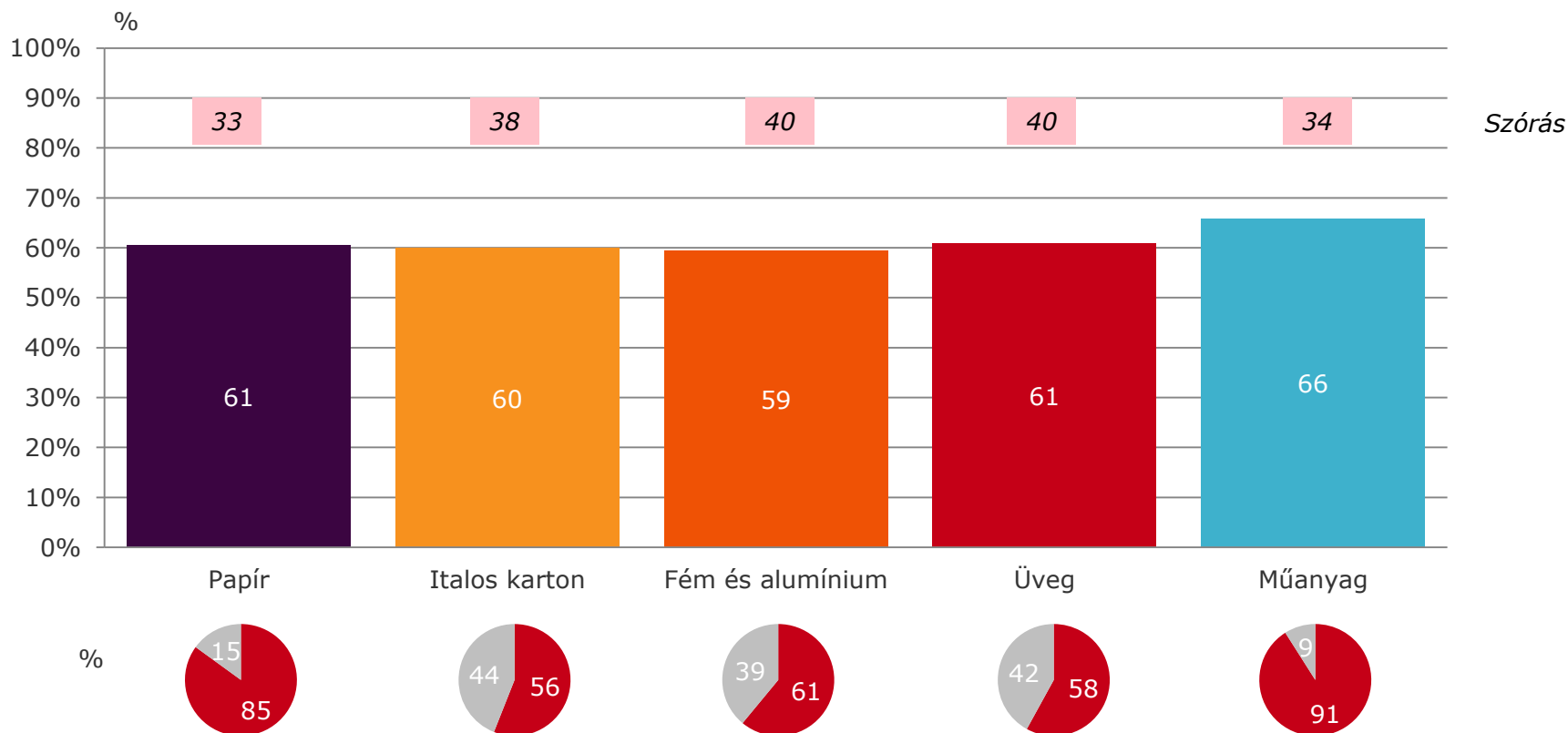
K4 - Van-e az Önök településén szelektív hulladékgyűjtés?

K5 - Az önök településén milyen lehetőségek vannak a szelektív hulladékgyűjtésre?

Bázis: Teljes minta (N=1000)

Nagyjából a kétharmadát gyűjtik a háztartásban keletkezett szelektív hulladéknak azok, akik gyűjtenek

Hány százalékát gyűjti?



K14 - Kérem becslje meg, hogy az Önök háztartásában termelődő hulladékoknak Ön szerint hány százaléka kerül a szelektív hulladékba típusok szerint?
Bázis: az adott hulladékot gyűjtők

Egy héten 5,1 italos karton keletkezik egy háztartásban



Egy átlagos héten mennyi keletkezik?



5,1 darab



Budapest	Megyei jogú város	Megyeszékhely
4,9	5,5	4,6

K18 - Körülbelül hány italos karton keletkezik az Önök háztartásában egy átlagos hét alatt?

A fiatalabbak, a férfiak, a budapestiek, a diplomások, az egyedülállók és a tanulók inkább tudnak az italos karton sorsáról

Mi történik az italos kartonnal?

■ Az italos kartont alkotóelemre bontják és külön-külön hasznosítják ■ Az italos karton szemétkerékbe kerül ■ Az italos kartonokat elégetik ■ NT/NV



DEMO

- Fiatalok (18-29)
- Férfiak
- Budapestiek
- Diplomások
- Egyedülállók
- Tanulók
- Inkább szelektíven gyűjtene

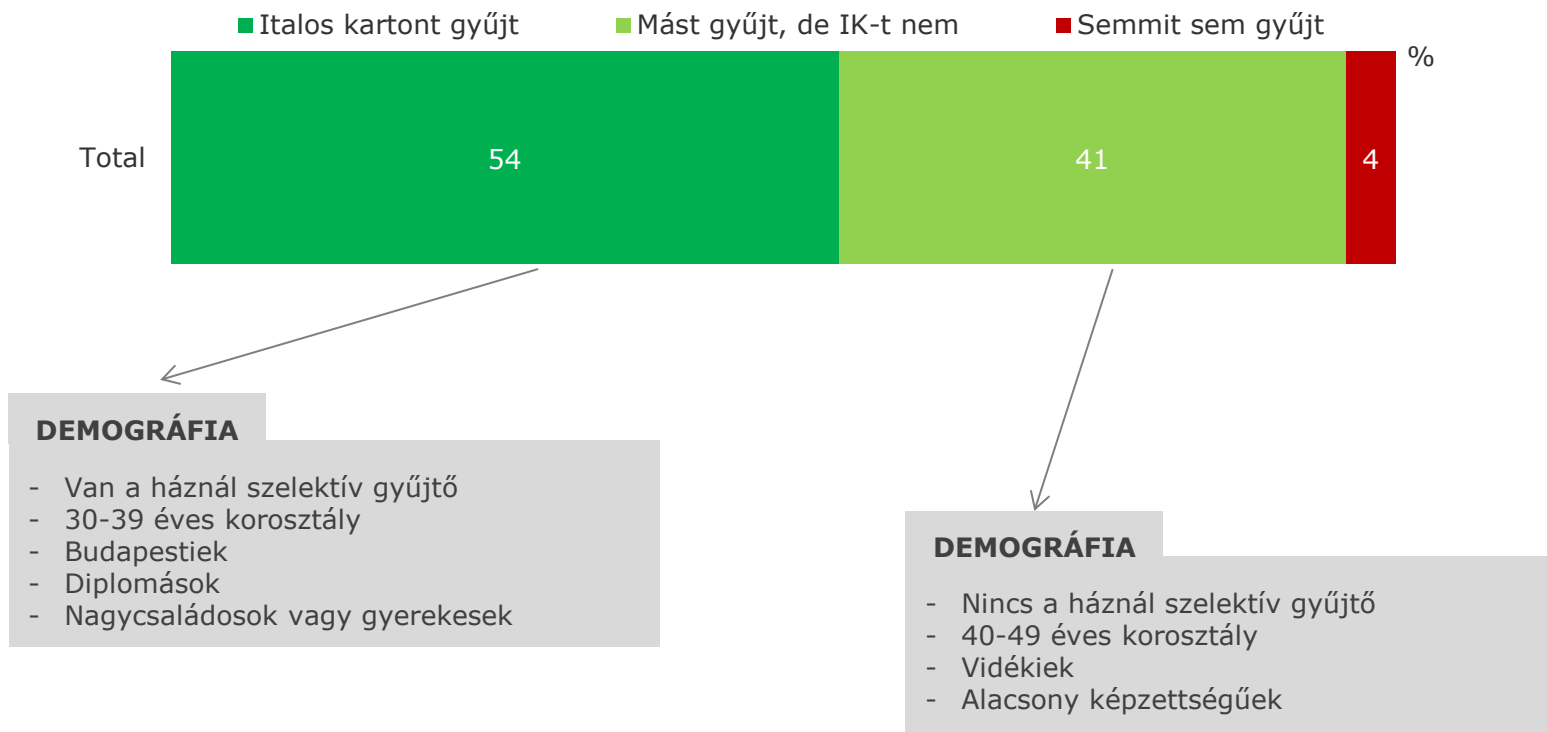
DEMO

- Nincs a házuknál szelektív
- Nők
- Idősebbek
- Megyei jogú városokban laknak
- Elváltak
- Nyugdíjasok
- Inkább nem gyűjtene szelektíven

19 - Ön szerint mi történik a szelektíven gyűjtött italos kartonokkal?

Az italos kartont a 30-39 éves korosztály, a fővárosiak, a diplomások és a nagycsaládosok körében inkább gyűjtik, valamint ott, ahol van a háznál elérhető gyűjtési lehetőség

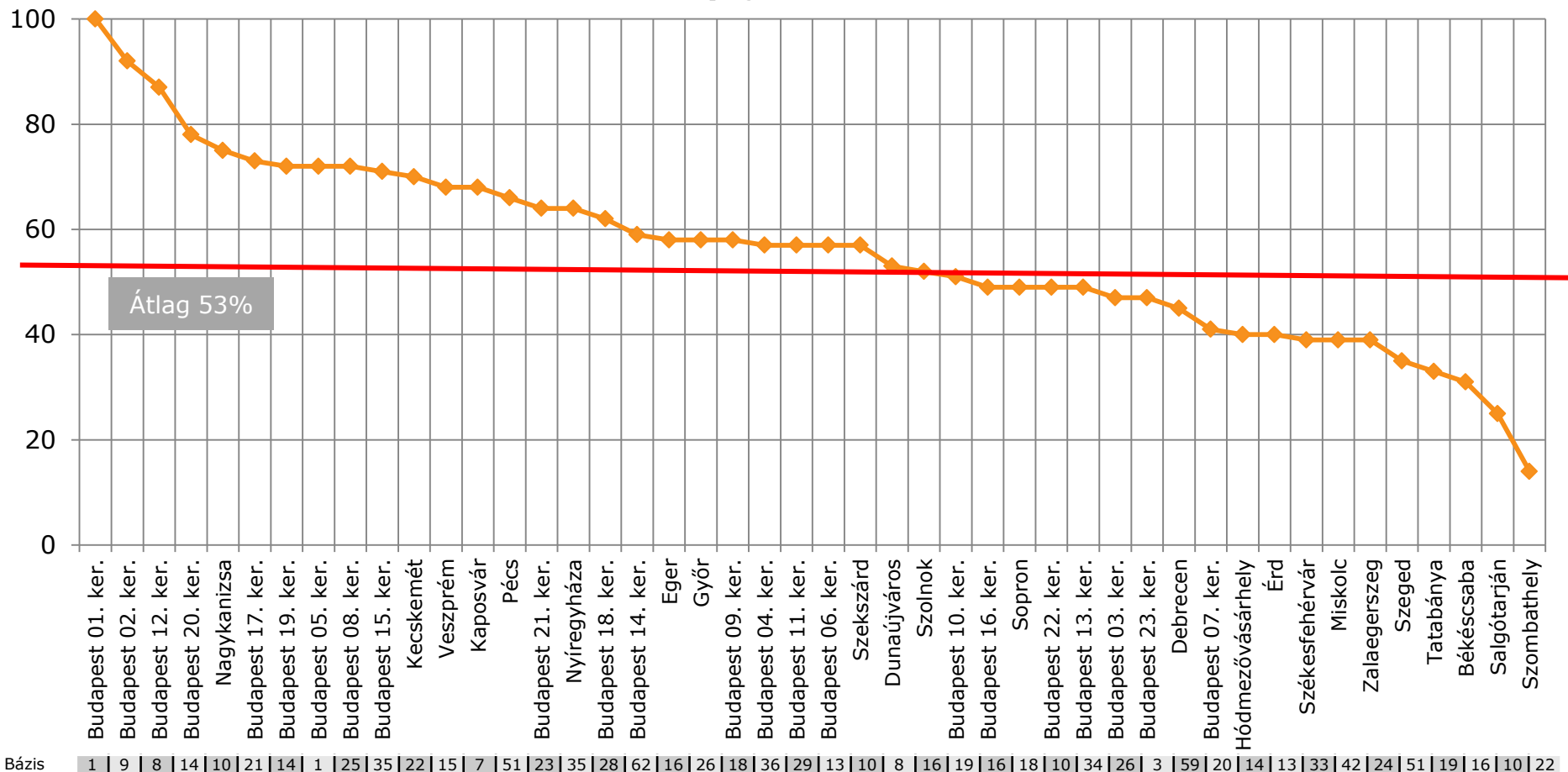
Gyűjtik az IK-t?



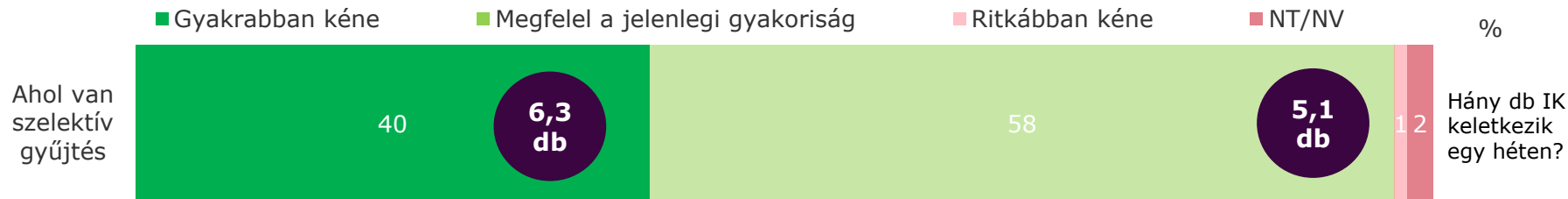
K13 - Ön milyen hulladékot gyűjt szelektíven?

A megyeszékhelyeken gyűjtik szelektíven a legkevésbé az italos kartont

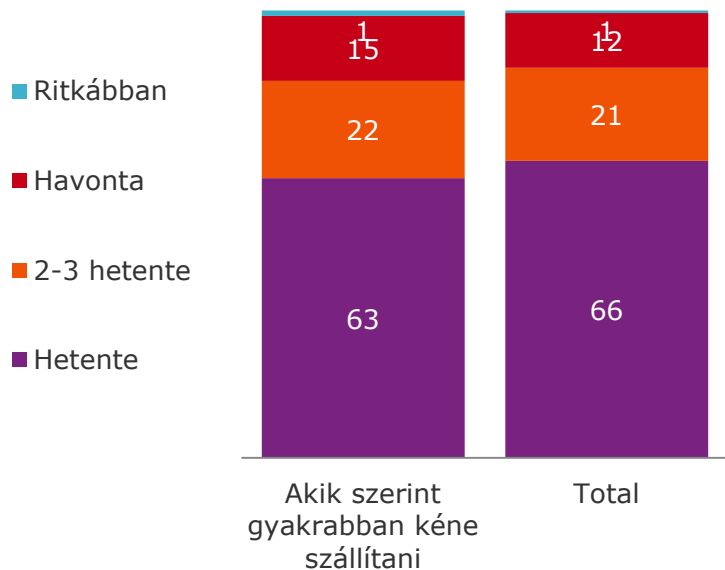
Gyűjti az IK-t



A házakhoz kihelyezett gyűjtőedények valószínűleg hamar megtelnek, mivel több szemetet termelnek ott, akik szerint gyakrabban kéne szállítani



Milyen gyakran szállítják?



DEMOGRÁFIA

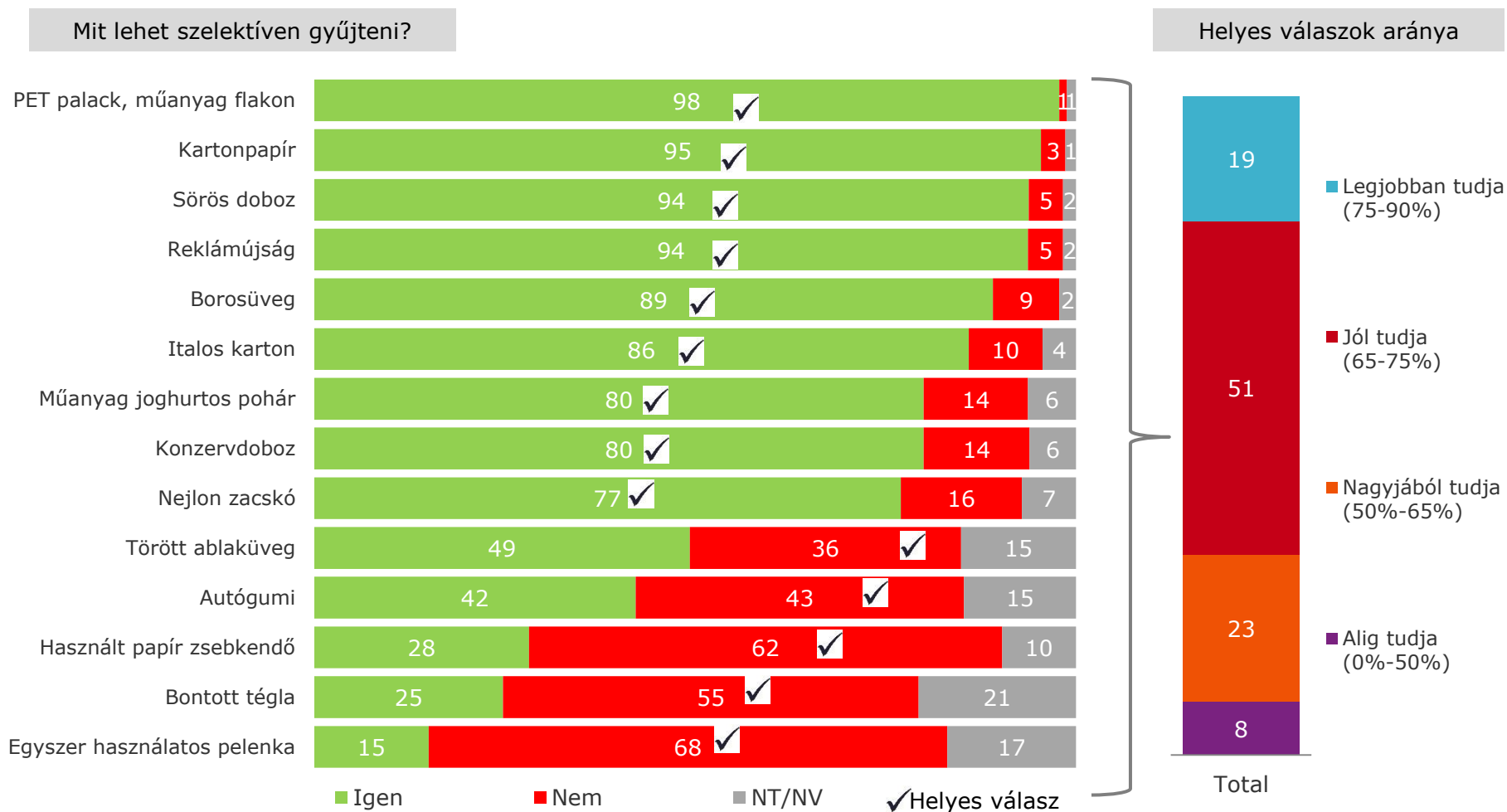
- Inkább budapestiek és megyei jogú városban élők
- Inkább nagycsaládosok
- Mindig gyűjtenek

2

A szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos ismeretek



Ismeret a szelektív gyűjtésről: nincs olyan ember, akinek pontos ismeretei lennének a témáról, nagyjából tudják, de 100%-osan senki sem



Q8 - Az alábbi hulladékok közül Ön szerint melyiket lehet szelektíven gyűjteni és melyiket nem?
 Bázis: Teljes minta (N=1000)

Az italos kartonnal kapcsolatos mélyebb ismeretek: még a gyűjtők sem tudják az IK részleteit

Helyes válaszok aránya a gyűjtők körében

Total	Az italos kartont csak kilapítva lehet a szelektív kukába dobni	65	19 ✓	16	21
Total	Az italos kartont csak kimosva lehet szelektív kukába tenni	52	28 ✓	19	24
Total	Az italos kartont csak kupak nélkül lehet a szelektív kukába dobni	46	31 ✓	23	33
Budapest	Az italos kartont a papírral együtt kell gyűjteni, a kék kukában	62 ✓	14	25	↔ 74
Vidék		30 ?	38	32	36 46
Budapest	Az italos kartont a gyűjtőszigeten a papírral együtt kell gyűjteni	54 ✓	19	27	↔ 62
Vidék		33 ?	35	32	38 44
Total	Az italos kartont csak akkor lehet szelektíven gyűjteni, ha előtte alkotóelemeire bontjuk, vagyis papírra, műanyagra	21	54 ✓	25	↔ 66
Budapest	Az italos kartont a műanyaggal együtt kell gyűjteni	8	65 ✓	28	↔ 73
Vidék		27 ?	46	27	43 43
Budapest	Az italos kartont a gyűjtőszigeten a műanyaggal együtt kell gyűjteni	8	62 ✓	31	↔ 71
Vidék		26 ?	42	32	38 43
Budapest	Az italos kartont zsákos gyűjtés keretében kell gyűjteni	5	54 ✓	41	↔ 65
Vidék		17 ?	45	38	22 57
Total	Az italos karton papír is és műanyag is, ezért nem lehet szelektíven gyűjteni	9	68 ✓	23	↔ 82
Total	Az italos karton papír is és műanyag is, ezért nem lehet újrahasznosítani	8	69 ✓	23	↔ 78

✓ Helyes válasz

■ igen

■ nem

■ NT/NV

K17 - Az alábbi italos kartonnal kapcsolatos állítások közül Ön szerint melyik igaz és melyik nem?
Bázis: teljes minta (N=1000), IK gyűjtők (N=535)

↔ Szignifikáns különbség

Az italos kartonnal kapcsolatos tájékozódás forrásai: a hulladékgyűjtő edényről tájékozódnak leginkább

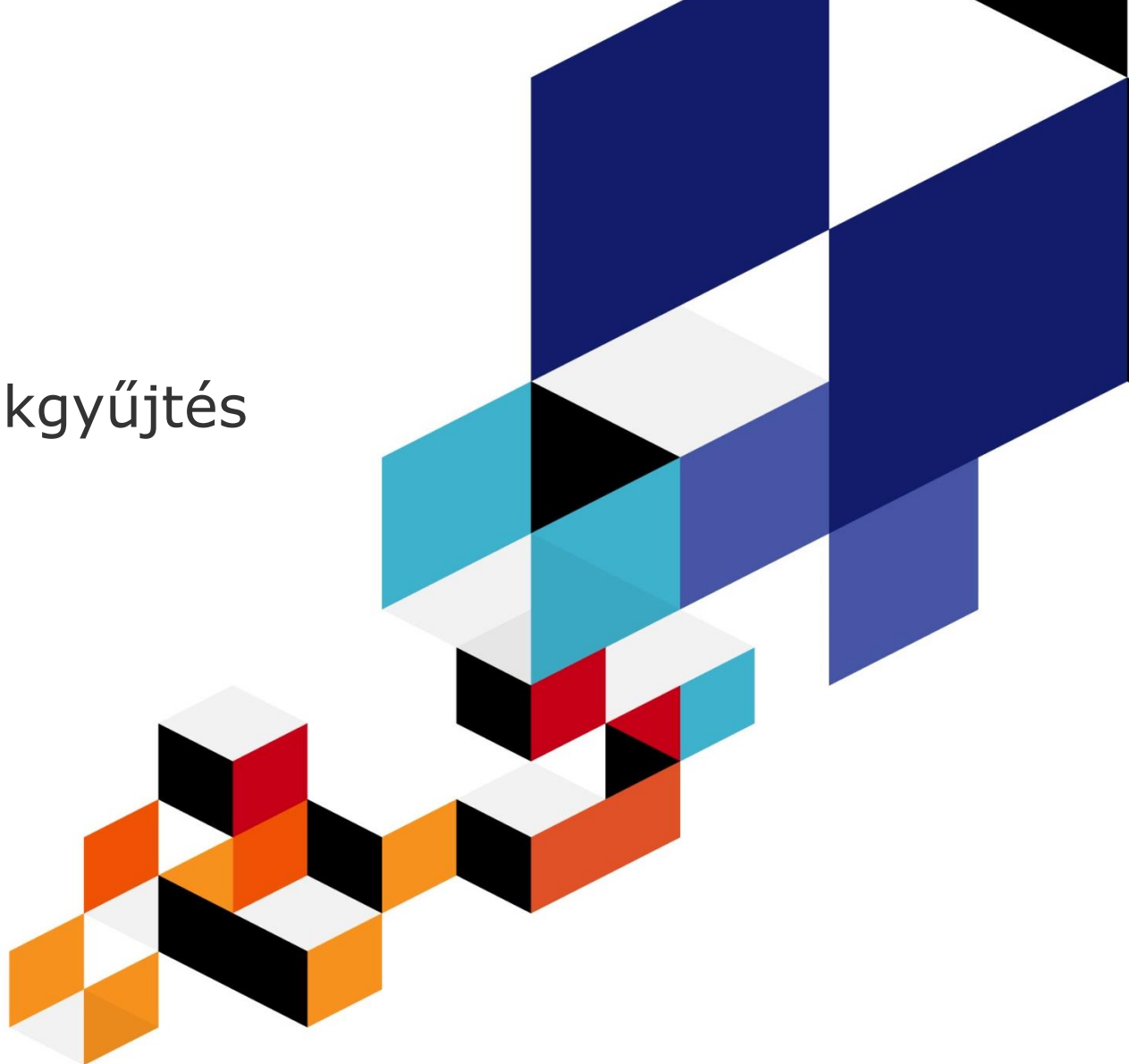
Honnan tudja, hogy az italos karton szelektív?



K16 - Ön honnan tudja, hogy az italos kartont is lehet szelektíven gyűjteni?
Bázis: aki tudja, hogy az italos karton az szelektív (N=860)

3

A szelektív hulladékgyűjtés dinamikája



Inkább a fővárosban élő, jómódú, egyedülálló, idősebb korosztály gyűjti, a megyeszékhelyeken élők és a szegényebbek kevésbé

Szelektíven gyűjtik a szemetet?



DEMOGRÁFIA

- Inkább idősebbek (50-59)
- Fővárosban élők
- Elváltak, egyedülállók
- Nyugdíjasok
- Háztartásbeliek
- A legjobbmódúak
- Akiknél van a háznál szelektív gyűjtő

DEMOGRÁFIA

- Megyeszékhelyeken élők
- A legszegényebbek

Q9 - Önök szelektíven gyűjtik a háztartásában termelődő hulladékokat?
Bázis: Teljes minta (N=1000)

A középkorúak, a megyei jogú városban élő, alacsonyabban iskolázott, szegényebb anyagi körülmények között élők inkább szelektíven gyűjtik a szemetet?

Szelektíven gyűjtik a szemetet?



DEMOGRÁFIA

- 40-49 éves korosztály
- Megyei jogú városokban élők
- Szakmunkás végzettségűek
- Egyedülálló és nagycsaládosok
- Gyerekesek
- Szegényebb anyagi körülmények között élők

Q9 - Önök szelektíven gyűjtik a háztartásában termelődő hulladékot?
Bázis: Teljes minta (N=1000)

A szelektív hulladékgyűjtés elkezdését a környezetvédelmi attitűd befolyásolja leginkább, míg a gyűjtés gyakoriságát a tájékozottság

Szelektíven gyűjtik?

Igen, mindig

A legtöbb esetben

Néhány esetben

Soha

%

Total

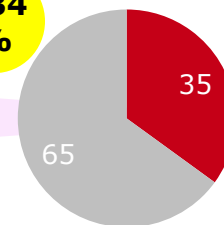
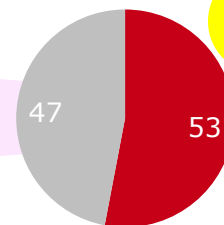
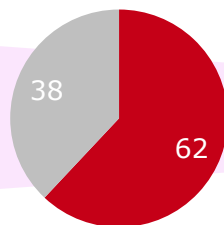
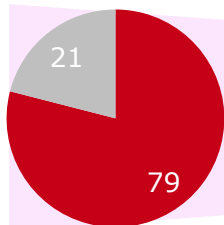
33

45

17

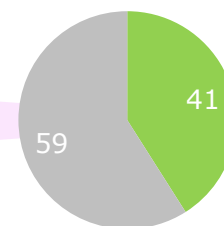
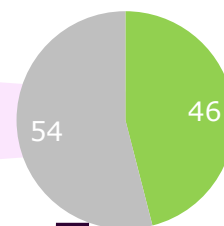
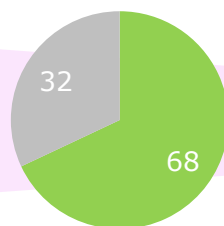
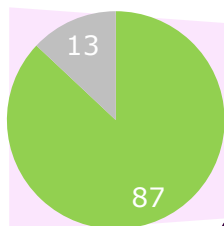
4

Fontos probléma számukra a környezetvédelem (Top3Box)



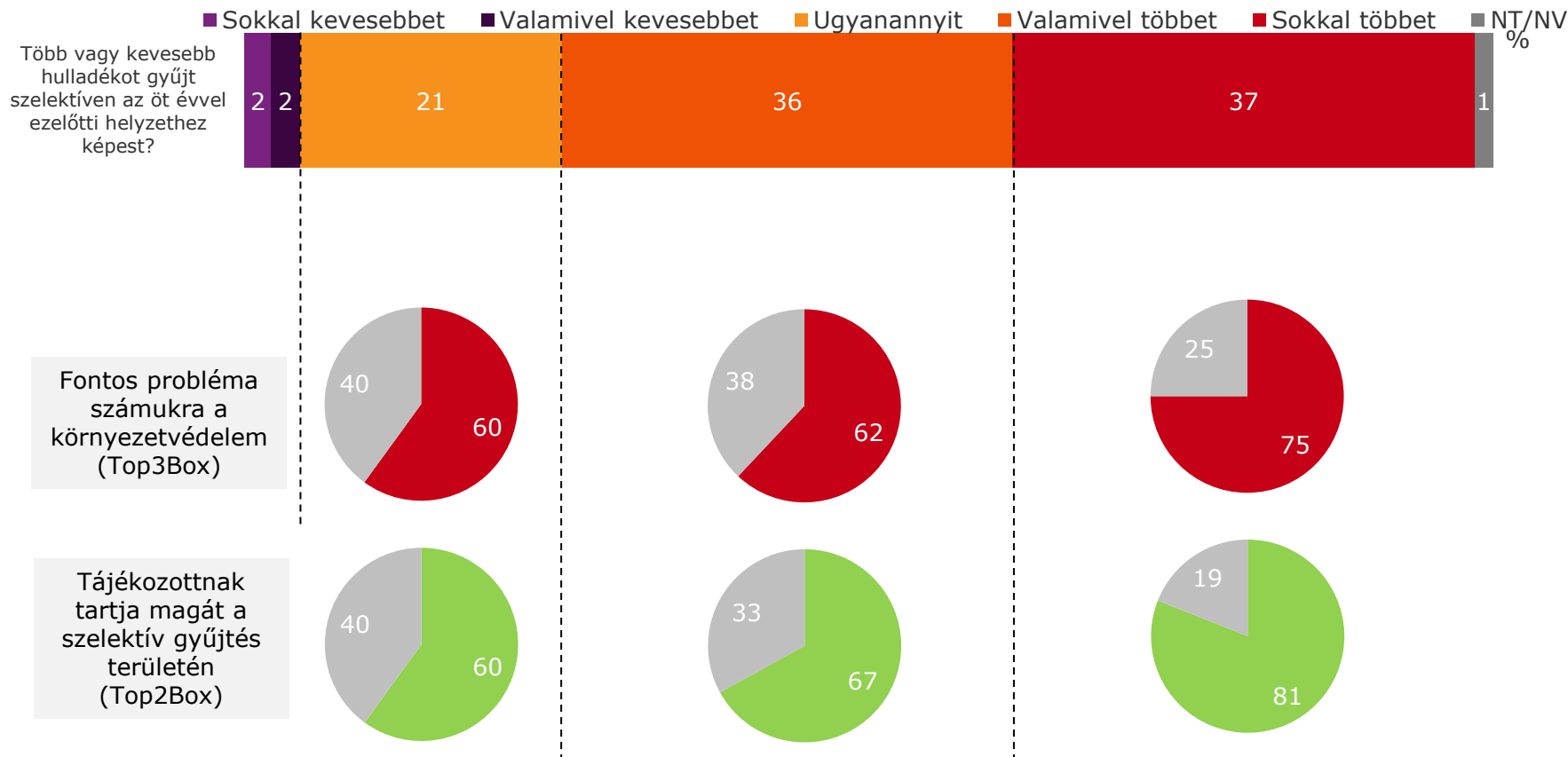
+34 %

Tájékozottnak tartja magát a szelektív gyűjtés területén (Top2Box)



+47 %

A szelektív gyűjtés dinamikája – Akik sokkal többet gyűjtenek, fontos számukra a környezetvédelem és rendkívül tájékozottnak érzik magukat a szelektív gyűjtés területén



K12 - Összességében hogy érzi, az öt évvel ezelőtti helyzethez képest Önök most több vagy kevesebb hulladékot gyűjtenek szelektíven?

4

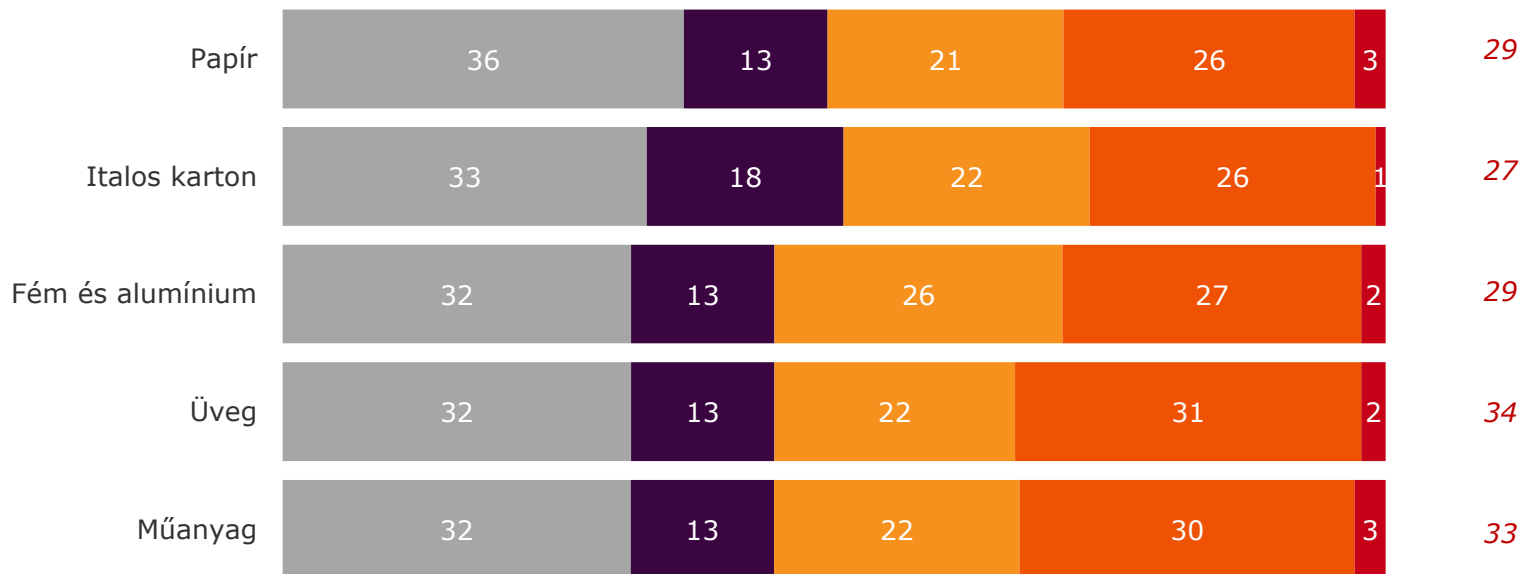
Gátak az italos karton szelektív gyűjtésében



A megkérdezettek egyharmada tervezi a különféle típusú hulladékokat szelektíven gyűjteni

Mennyire valószínű, hogy ezeket a hulladékokat 2-3 év múlva szelektíven gyűjtik?

Top2Box



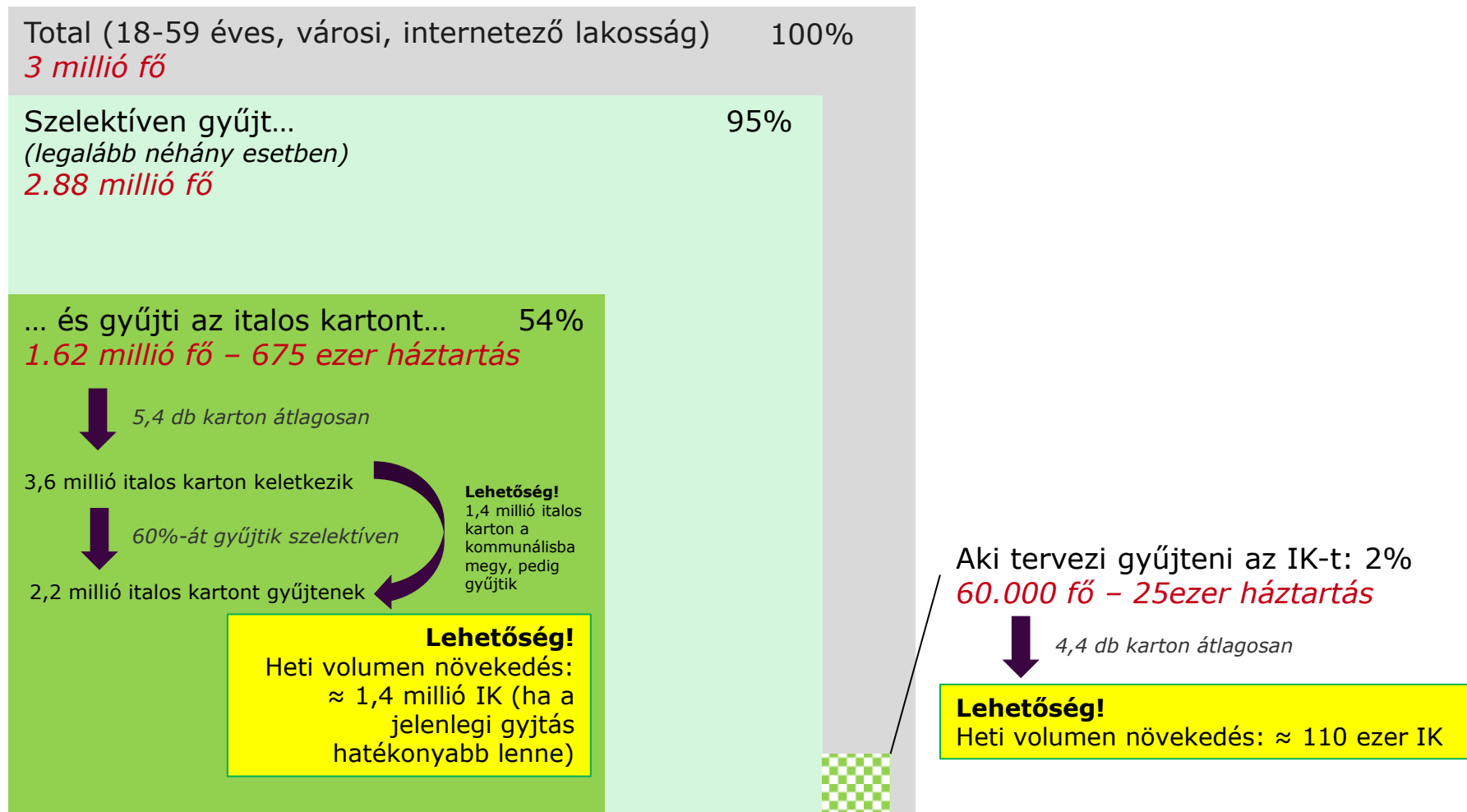
Alacsony bázis!

■ NT/NV ■ Biztosan nem ■ Nem nagyon valószínű ■ Valószínűleg ■ Biztosan

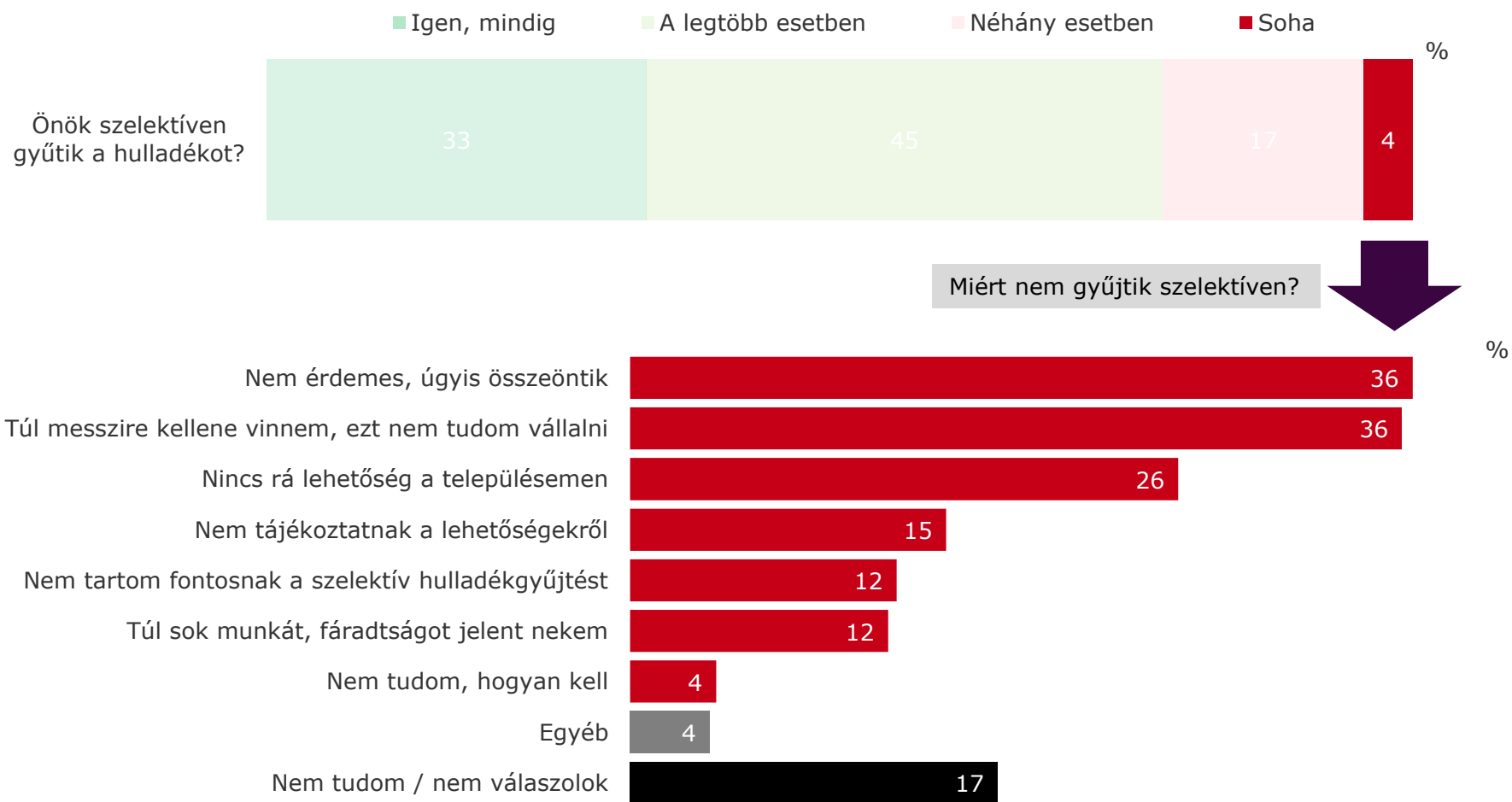
K22 - Ön szerint mennyire valószínű, hogy 2-3 év múlva ezeket a hulladékokat Önök szelektíven fogják gyűjteni?

Bázis: akik soha nem gyűjtenek szelektíven (N=43)

Mennyiségi becslés az italos karton gyűjtésében



Bár nagyon kevesen nem gyűjtenek egyáltalán szelektíven, a legjellemzőbb válaszok az ismerethiányból és a lustaságból erednek

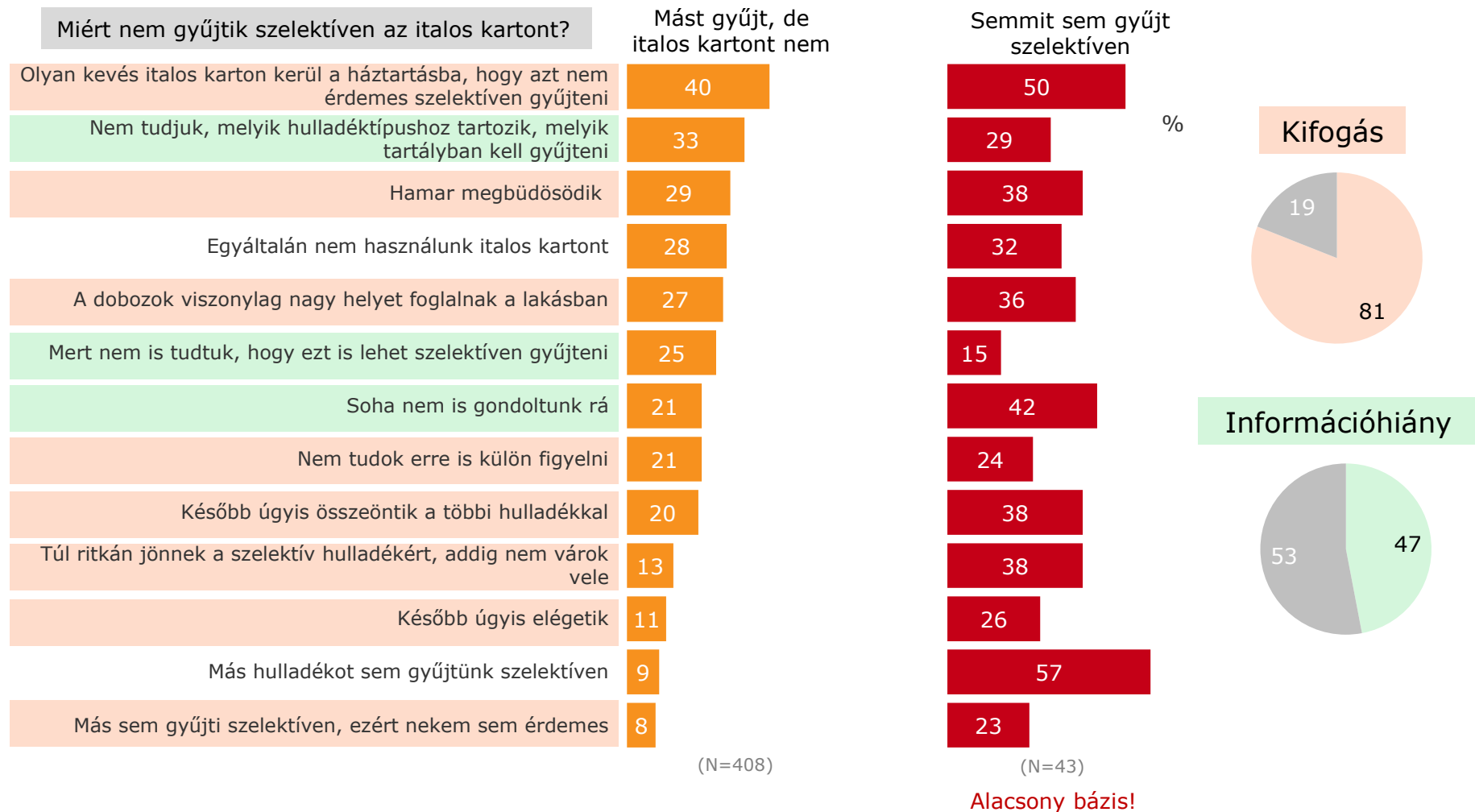


K20 - Miért nem gyűjtik szelektíven a hulladékot?

(N=43)

Alacsony bázis!

Túlnyomórészt a lustaság, a hárítás a gátja az italos karton gyűjtésének az egyéb hulladékot amúgy szelektíven gyűjtők körében



K21 - Önök miért nem gyűjtik szelektíven az italos kartont?

A legjellemzőbb kifogás nem állja meg a helyét, hiszen nincs jelentős különbség a termelt italos karton mennyiségek között

Miért nem gyűjtik szelektíven az italos kartont?

Olyan kevés italos karton kerül a háztartásba, hogy azt nem érdemes szelektíven gyűjteni

Egy átlagos héten mennyi keletkezik?

Mást gyűjt, de italos kartont nem

40

4,2 db

Semmit sem gyűjt szelektíven

40

3,6 db

%

VS

5,4 db

Total

K21 - Önök miért nem gyűjtik szelektíven az italos kartont?

Leginkább a lustaság a legnagyobb gátja a szelektív gyűjtésnek



Nem gyűjti az italos kartont

47%

Strukturális okok

Nem releváns (nem használ italos kartont)

12%

Nincs lehetőség a szelektív gyűjtésre a lakásnál/háznál

33%

Szubjektív okok

Környezetvédelmi attitűd (hiánya)

43%

Ismerethiány

27%

Kényelmi szempont

66%

Összefoglaló és ajánlások

- A szelektív gyűjtés egyik legnagyobb gátja az **elérhető gyűjtési mód**, ezért törekedni kell arra, hogy minél szélesebb körben legyen elérhető a **lakásnál közvetlenül**.
- A rendszeresen gyűjtők lakóhelyén meg kellene próbálni a **gyakoribb** hulladékszállítást, esetleg olyan rendszert kidolgozni, ami figyelembe veszi egy háztartás hulladéktermelő kapacitását.
- A szelektív hulladékgyűjtés elkezdését a **környezetvédelmi attitűd** befolyásolja leginkább, míg a gyűjtés gyakoriságát a **tájékoztatottság**. Ezért a kommunikációban nem annyira az általános környezetvédelmi szempontokat kell hangsúlyozni, hanem konkrét ismereteket közvetítő **edukatív kampányokra** van szükség.
- Az italos karton az egyik legkevésbé gyűjtött hulladék típus. A nem-gyűjtés mögött leginkább **kényelmi szempontok** (hárítás, lustaság) vannak; az ismerethiány ennél kisebb mértékben jellemző.
 - Ezzel együtt **sok a tévhit**, a félinformáció, ami szintén akadályozza az italos kartonok szelektív gyűjtését.
- Az italos kartonról a többség tudja, hogy szelektíven lehet gyűjteni, azonban a **részleteket már a gyűjtők sem tudják pontosan**. Javasoljuk a gyűjtéssel kapcsolatos részletek kommunikálását. Ennek **leghatásosabb felülete maguk a gyűjtőedények és az italos kartondoboz**, mivel jelenleg is onnan tájékozódik a megkérdezettek többsége.